

stilling til, om boet skal indtræde i aftalerne. Skal der inden boets berigtigelse træffes afgørelser med større rækkevidde, f.eks. vedrørende en igangværende forretning, søges dette gjort i samråd med arvingerne og eventuelt tillige større kreditorer.

I tiden inden boets berigtigelse modtager skifteretterne en del henvendelser, dels fra arvinger eller kreditorer, der ønsker oplysning om forskellige forhold, dels fra udlejere eller plejehjem, der ønsker snarlig ryddeligsgørelse af afdødes lejlighed eller værelse.

Første møde i skifteretten holdes normalt under forsæde af en § 17 a-fuldmægtig, dvs. en kontorfunktionær, der af den stedlige dommer har fået bemyndigelse til at udføre skifteforretninger. Førstegangsmøder varer som regel ca. 1/2 time. Ifølge retsplejelovens § 14, stk. 3, skal skifteretten bistå den efterlevende ægtefælle og arvingerne med udfærdigelse af anmeldelser og opgørelser, som skal indsendes til skifteretten i henhold til skifteloven og boafgiftsloven, medmindre udfærdigelsen på grund af boets størrelse eller beskaffenhed vil være særligt tidkrævende eller kræve særlige undersøgelser. Denne vejledningspligt og retshjælp omfatter bistand til udfærdigelse af anmodning om boets udlevering, vejledning om bo- og skifteafgiftsmæssige forhold, hvor offentligt skifte kommer på tale, om skifteomkostninger samt om hovedtrækkene i de skattemæssige forhold, som kan være af betydning for valg af behandlingsmåde.

Mangler enkelte oplysninger f.eks. vedrørende et indestående på en bankbog, vil skifteretten ofte selv søge forholdet oplyst eventuelt ved telefonisk henvendelse. Meddelelser om indestående på Feriegiro og i Lønmodtagerens Dyrtdidsfond sendes automatisk til skifteretten.

Kan der i første møde tilvejebringes tilstrækkelige oplysninger om arve- og formueforholdene, kan boet berigtiges straks i mødet.

Kan der ikke opnås tilstrækkelig klarhed om arve- og formueforholdene, eller mangler fuldmagter fra medarvinger, udsætter skifteretten berigtigelsen. Udsættelse kan enten ske til nyt møde i skifteretten eller således, at de pårørende anmodes om at eftersende det manglende. Udsættelse vil også finde sted, såfremt arvingerne på mødet tilkendegiver, at de ønsker at rette henvendelse til en advokat for at lade denne forestå boets berigtigelse, eller fordi de ønsker først at rådføre sig med en advokat eller andre. I komplicerede boer opfordrer skifteretten ofte arvingerne til at søge advokatbistand.

Begæringer om berigtigelse som begravelsesudlæg, efter 150.000 kr.'s reglen i skiftelovens § 62 b, stk. 2, til uskiftet bo eller til privat skifte kan fremsættes skriftligt eller mundtligt til skiftetbogen, der

derefter underskrives. Begæringen skal indeholde oplysning om afdødes arve- og formueforhold. Skifteretten bistår i første møde arvingerne med udfærdigelse af begæringen på standardiserede blanketter. Kommer begæringen fra en advokat, vil den oftest være individuelt konciperet.

Imødekommes begæringen, udfærdiger skifteretten efter anmodning straks i første møde en skifteretsattest, der angiver, hvorledes boet er berigtiget, og hvem der er legitimeret til at disponere over afdødes aktiver. Berigtiges boet som et begravelsesudlæg eller som et 150.000 kr.'s udlæg, kan attesten udfærdiges som en bekræftet fotokopi af begæringen med skifterettens påtegning om, at den er taget til følge. Er begæringen fremsat til skiftetbogen, udfærdiges bekræftet fotokopi af denne. Når boet berigtiges til uskiftet bo eller til privat skifte, udfærdiges attesten på en særlig blanket, der alene angiver behandlingsmåden og til hvem, boet er udleveret. For skifteretsattester betales en retsafgift på 100 kr. Kræver den valgte skifteform, at der senere skal indsendes opgørelser til skifteretten eller til den kommunale skattemyndighed, udleveres i første møde blanketter dertil, og sagsbehandleren vejleder i nødvendigt omfang om den korrekte udfyldelse af disse.

Har arvingerne efter dødsfaldet rettet henvendelse til en advokat, er det kutyme, at advokaten telefonisk eller skriftligt orienterer skifteretten om, at boet berigtiges af ham. Første møde i skifteretten bortfalder da, og skifteretten stiller sagen i bero. Advokaten udfærdiger begæring om boets udlevering og fremsender denne til skifteretten, der herefter på anmodning udfærdiger skifteretsattest.

Indeholder afdødes testamente bestemmelse om, at boet skal eller kan behandles som eksekutorbo, stiller skifteretten sagen i bero, indtil det er afklaret, om eksekutor opnår bevilling gennem statsamtet.

Er det straks efter dødsfaldets anmeldelse klart, at boet skal skiftes offentligt, navnlig fordi der i boet er umyndige arvinger, eller fordi en arving allerede har fremsat ønske derom, vil første møde blive beramtet hos en af skifterettens jurister. Bliver det først under første møde klart, at boet skal skiftes offentligt, vil berigtigelsen som regel blive udsat til videre foretagelse hos en jurist.

Skifterettens jurister fører tilsyn med og vejleder det ikke-juridisk uddannede personale og træffer afgørelse i alle tvister, der måtte opstå inden boernes berigtigelse eller i forbindelse hermed.

2.2. De enkelte skifteformer – boets berigtigelse

Efter de gældende regler kan et dødsbo berigtiges (behandles) på 11 forskellige måder. Berigtigelsesformerne fordeler sig på 2 hovedgrupper, hvoraf den